

a vysokoškoláků s nigramotnými studenty.

Seznam přečtených knih v žádném případě neslouží soutěžním účelům - kdo přečte víc knih a je lepší čtenář. Žáci si sami vedou přehled, který pro ně s odstupem může mít svou cenu /i my bychom možná měli rádi seznamy svých přečtených knih z dětství/. Ale především si mohou hmatatelně spočítat, kolik přečetli za pololetí či celý rok stránek a uvědomit si, kolik „ukrojili“ ze své třitisícovky /nebo kolikrát vyspělí čtenáři překročili 3000 základních nutných stránek/.

Sebehodnocení četby

In: M. Šlapal: *Stala se dílna čtení součástí výuky ČJ?* (Kritické listy č. 24, str. 56 - 58.)

Význam četby

Během školního roku s žáky pravidelně přemýšlíme nad smyslem jednotlivých činností, k čemu jsou nám užitečné. Považuji za velmi důležité ujasňovat si význam čtení a čtenářství. Důležitost některých argumentů si uvědomují žáci sami: „...rozšíří se nám slovní zásoba, zlepší se pravopis, bude se nám lépe učit i v jiných předmětech, budeme psát lepší texty.“

Následná argumentace jistě pomůže učitelům, již by čelili námitce: „Vždyť oni si v té hodině jenom čtou!“

Význam četby

- **rozšiřování slovní zásoby**
- **zlepšování pravopisu** (když vidím tvar 20x, napíšu jej bez uvažování dobře)
- **lepší učení v jiných předmětech** (přečtu lépe zápis, text v učebnici, slovní úlohu)
- **zlepšování pozornosti** (prodlužuje se schopnost soustředění)
- **lepší úroveň vlastních psaných textů** (nápodoba jazykových postupů spisovatelů a nová slova)
- **nástroj myšlení** (materiál pro formulování vlastních myšlenek a komunikaci s ostatními)
- **snížování četnosti agresivního řešení konfliktů** (lepší slovní zásoba a obecná kultivace prostřednictvím většinou humanistického obsahu četby)
- **kultivace učebního prostředí** (vytváří se čtenářské společenství, v němž je čtení oceňováno - knihy a kulturnost spolu velmi souvisejí, zajímají se o knihy ostatních, půjčují si je mezi sebou; v některých třídách se žáci stydí za to, že hodně čtou - hrdé výroky typu „já nečtu vůbec!“ jsou ve třídách s fungující dílnou čtení spíše ostudou)

Ještě jedna okolnost mluví výrazně ve prospěch dílny čtení. **Zásadní rozdíl v četbě celé beletristické knihy a v četbě krátkých ukázek v čítance.** Podobně jako u sledování seriálu, nás krátký úsek nezaujme, neznáme motivace hrdinů, jejich charakteristiku, vzájemné vztahy, minulost. Nedožvíme se, jak bude děj dále pokračovat, nemůžeme sledovat vývoj postav, neoceníme překvapivé zápletky. Z hlediska emočního se nestihneme s postavami spřátelit, neprožíváme s nimi jejich dobrodružství, nebojíme se o ně, jsou nám vcelku lhostejní...

Dílina čtení mně osobně umožňuje setkávat se s množstvím knih, znát jejich obsahy a hrdiny a mít přehled v současné dětské literatuře. Jako dobrý čtenář rád čtu a v dílně čtení mohu číst čas to spolu s žáky (při zavádění dílny čtení je to téměř nezbytná podmínka). Je zajímavé hovořit

o knihách s dalšími čtenáři, zvláště pokud jsou to zároveň vaši žáci. Když donesu do třídy nové knihy, většinou objednané přes nabídku levných knih či kupované v antikvariátech za přijatelné ceny, všichni se těšíme na jejich představování a napětí, zda splní naše očekávání.